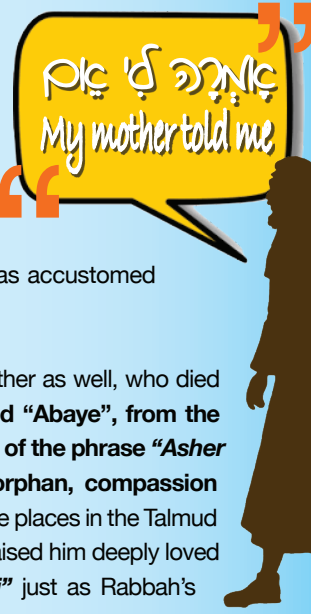

Daf 39: THE AMORA ABAYE

דף ל"ט: האמורא אביי

On this *daf*, we find a few statements Abaye made in his mother's name. Several of Abaye's teachings in the Talmud begin: **"My mother told me"**, or "So I was told by my mother." The truth is that Abaye's biological mother died during childbirth, and he never knew her. His paternal uncle Rabbah (bar Nachmani) took Abaye under his wing, adopted him, and raised him as a son. His uncle's wife was Abaye's adoptive mother and Abaye was accustomed to calling her "mother."

Abaye was not only orphaned by his mother but by his father as well, who died even before Abaye was born. **That is why he was called "Abaye", from the word "Abba" (father). The name "Abaye" is an acronym of the phrase "Asher Be'cha Yerucham Yatom."** (Meaning, "through you, orphan, compassion [was shown]") — a verse from the book of Hosea. There are places in the Talmud where Abaye is called **"Nachmani,"** since the uncle who raised him deeply loved Abaye and referred to him by the nickname **"Nachmani"** just as Rabbah's father had been called.

בדף זה בתלמוד מובאים דברים אחרים שאמר אביי בשם אמו. ישנם מקומות נוספים בתלמוד בהם אומר אביי: **"אמרה לי אבא"**, כך אמרה לי האמא, והוא מביא מדבריה. האמת היא, שאמו של אביי נפטרה בשעה שילדה אותו והוא מעולם לא הכיר אותה. דודו, רבה בר נחמני, לקח אותו, אמצו וגדל אותו כבן. את האשה של הדוד שלו, שהיתה האמא המאמצת שלו, הוא כנה "אם".

אביי לא היה יתום רק מאם, אלא גם מאביו, שנפטר עוד לפני שהוא נולד. לכן קראו לו **"אביי"**, כי ראשי התבות של **"אביי"** הם **"אשר בך ירחם יתום"** - פסוק בספר הושע. יש מקומות בתלמוד, בהם מכנה אביי בשם **"נחמני"** מפני שרבה, הדוד שגדל אותו, אהב מאד את אביי והוא קרא לו **"נחמני"**, כפי שקראו לאביו של רבה.

Daf 40: "BOSHET," EMBARRASSMENT OR HUMILIATION

דף מ': "בשת"

Whoever harms or hits a fellow is required to pay the injured party several types of compensation. Among them is a payment for **"boshet,"** for humiliating that individual. How is the degree of embarrassment assessed? And in turn, how much should be paid?

[In a case of assessing *boshet*], the *mishnah* on this *daf* says there is an examination into the person who caused the humiliation and the person who was humiliated. For example, if a simple person embarrassed a very distinguished individual, the person who caused the embarrassment needs to pay a large sum of money. If a very distinguished individual humiliated another very distinguished individual, the person who caused that embarrassment would need to pay less money. Why? Because greater embarrassment can arise from being humiliated by a simple person than by a distinguished individual.

It is also necessary to clarify the status of the person who was humiliated. If the person who was shamed is highly respected, then that person deserves a significant sum of money, because the more respected a person is, the greater the disgrace that person endures. However, if the humiliated individual is a simple person who is not particularly distinguished, the embarrassment experienced is less, and the compensation received is less as well. This principle is illustrated by the following phrase: **"Everything is based on the one who humiliated and the one who was humiliated."** Meaning, the *beit din* determines the sum of the compensation payment based on the status of the disgraced person and the status of the person who caused the humiliation.

מי שפוצע את חברו או מכה אותו, צריך לשלם לו תשלומים אחדים, ביניהם **"בשת"**, על כך שבייש אותו. איך יודעים מה היה גדל הבושה? כמה משלמים?

המשנה בדף זה אומרת, שבודקים מי היה האיש שבייש ומי היה האיש שהתבייש. למשל, אם איש פשוט ביש אדם מכבד מאד, המבייש צריך לשלם כסף רב. אם איש מכבד מאד ביש אדם מכבד מאד, הוא ישלם פחות כסף. מדוע? כי זו בושה גדולה יותר להתבייש מאדם פשוט מאשר מאדם מכבד.

צריך גם לברר מי היה האיש שהתבייש. אם הוא אדם מכבד ביותר, מגיע לו מון רב, כי ככל שאדם מכבד יותר, הבושה שלו גדולה יותר. אבל אם הוא איש פשוט, שאינו מכבד, הבושה שלו פחותה וישלמו לו פחות כסף. הכלל הזה ידוע בבטוי הבא: **"הכל לפי המבייש והמתבייש"**. כלומר, בית הדין קובע את סכום התשלום, לפי מעמדו של המבייש ולפי מעמדו של המתבייש.

Daf 41: EXCOMMUNICATION

The Torah gave the *batei din* (courts) the function, as well as the authority, to safeguard and judge *Am Yisrael*, and even granted them the power to dictate punishment. In rare cases, **one of the penalties that a *beit din* could impose was “nidui” (ex-communication.)**

What is *nidui*? A *beit din* declares that the person who violated a prohibition is henceforth an outcast. Once the *beit din* declared the violator a *menudeh* (outcast), it was forbidden to sit within four *amot* (cubits) of that person. He may not be counted in a *minyan*, nor invited to bless the food, etc. The *menudeh* should behave as if he is in mourning. For example, the *menudeh* is not allowed to get a haircut and is not allowed to wash his clothes.

On this *daf*, we learn, for example, that whoever keeps any animals in their house that might harm a human being and refuses to remove those animals from their home and distance those animals from the public, such an individual is excommunicated by the *beit din* until the dangerous animals are removed from his home. The Talmud takes this opportunity to teach us a principle, i.e., a person is obligated to remove items likely to be harmful from their home. It is not merely mischievous animals that must be kept out of the house, but also other objects that are likely to cause damage, such as a rickety ladder that people are liable to climb and possibly fall from and break their bones, etc.

דף מ"א: מהו "נדוי"?

התורה נתנה לבתי הדין תפקיד וסמכות לשמר ולשפט את עם ישראל, ואף נתנה בידם סמכות להעניש במקרים קיצוניים ונדירים אחד מהעונשים שבית דין יכול להטיל הוא "נדוי".

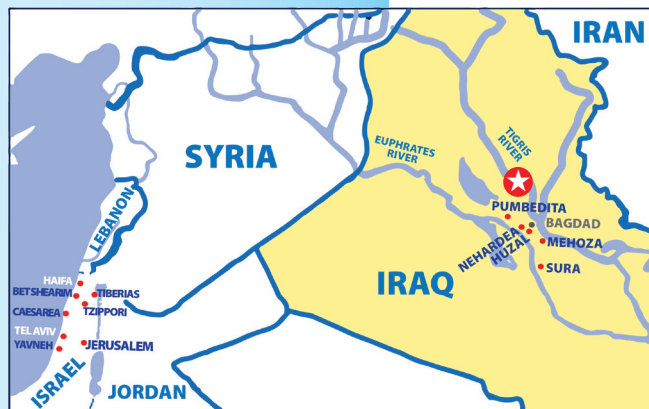
מהו נדוי? בית דין מכריזים שהאיש, שעבר עברה, מנדה. ברגע שהכריזו שהוא מנדה, אסור לשבת בתוך ארבע אמותיו של המנדה, אין מצרפים אותו למנין, אין מזמנים אותו ברפת המזון, ועוד הלכות שונות. המנדה עצמו צריך להתנהג כאלו שהוא אביל, למשל, אסור לו להסתפר ואסור לו לכבס את בגדיו.

בדף זה בתלמוד לומדים למשל כי מי שמחזיק בביתו חיות שעלולות להזיק לבני אדם, ומסרב להוציאם מביתו ולהרחיקם מהצבור, בית דין מנדים אותו עד שישלך את החיות הללו. בהזדמנות זו מלמד אותנו התלמוד כולל שיש להוציא מן הבית דברים שעלולים להזיק- לא חיות רעות בלבד אסור להחזיק בבית, אלא גם חפצים שעלולים להזיק, כגון, סלם רעוע שאנשים עלולים לטפס עליו, לפל ולשבר את עצמותיהם, וכדומה.

Daf 42: THE PUMBEDITA YESHIVAH

One of the most famous and largest *yeshivot* of the Talmudic period was the *yeshivah* in the city of **Pumbedita**, in **Bavel** (Babylonia). The *amoraim* **Rabbah** and **Rav Yosef** both headed the **Pumbedita yeshivah**. **Rabbah served as *Rosh Yeshivah* for 22 years, and after his death, Rav Yosef was appointed as *Rosh Yeshivah*.**

On this *daf*, the Talmud relates that during the 22 years that Rabbah was *Rosh Yeshivah*, the students consistently had one serious study question for which they could never find an answer. According to tradition, on the day Rav Yosef was appointed *Rosh Yeshivah*, he received Divine assistance from Heaven to answer the long-time perplexing question. Why? Rashi explains that the Heavens wanted to aid Rav Yosef and honor his name among the disciples, so they would respect him, and would eagerly learn Torah from him.

דף מ"ב: ישיבת פומבדיתא

אחת הישיבות המפורסמות והגדולות בתקופת התלמוד, הייתה ישיבה בעיר פומבדיתא שבארץ בבל. ראשי הישיבה היו האמוראים רבה ורב יוסף. רבה כהן פראש ישיבה עשרים ושתים שנים, ולאחר פטירתו מנו את רב יוסף לראש ישיבה.

התלמוד בדף זה מספר שבמקום עשרים ושתים השנים שרבה היה ראש ישיבה, הייתה לבני הישיבה קשיה חמורה בלמוד, שלא מצאו לה תשובה. ביום שבו התמנה רב יוסף לראש ישיבה, סיעו לו מן השמים לתרץ את הקשיה המפורסמת. מדוע? רש"י מסביר, כי משמים רצו לסייע לו ולכבד את שמו בין התלמידים, כדי שיכבדו אותו ויך ללמדו ממנו תורה.

Daf 43: A FOUND OBJECT AND AN ISRAELITE SLAVE

דף מ"ג: מציאה ועבד עברי

On this *daf*, we learn that a young girl who found a lost object needs to bring that object to her father. This *halachah* was instituted by the *chachamim*. Why? Because the father is responsible to support his daughter, and if she finds a lost object and keeps it herself, he might become angry with her and say: "I work so very hard to support her, and she does not bring me what she finds." Therefore, the *chachamim* decreed that the daughter must bring the found item to her father.

בדף זה בתלמוד לומדים, שחכמים תקנו שבת קטנה שמצאה מציאה, צריכה להביא אותה לאביה. מדוע? מפני שהאבא מפרנס את ביתו, והאחריות היא עליו, ובמקביל כאשר היא מוצאת מציאה - המציאה שיצת לאבא. מכוח ההדדיות הזו תקנו חכמים שהבת תביא את המציאות לאביה.

This *daf* also deals with the matter of an *eved Ivri* (Israelite slave). If a Jew stole [property from another] and had no money to pay back the theft, then the *beit din* sells the thief to another Jew, and the thief becomes the Jew's slave. This is an "eved Ivri." Not only is a thief sold as an *eved Ivri*, rather, but also a Jew who so wishes can sell himself to another Jew and serve as a slave.

בדף זה עוסקים גם בפרשת עבד עברי. אם יהודי גנב ואין לו כסף כדי לשלם את גנבתו, בית הדין מוכר אותו ליהודי אחר, והוא נהיה עבדו. זהו "עבד עברי". לא רק גנבים נמכרים כעבד עברי, אלא אם יהודי רוצה הוא יכול למכר את עצמו ליהודי אחר ולשמש כעבדו.

The owner of an *eved Ivri* is obligated to take care of all the slave's needs, and provide food, drink, and a place to stay. The owner must provide the same kinds of food that their own household eats. Sometimes the *eved Ivri* lives even more comfortably than the owner. For example, if there was only one pillow in the house, the owner must give it to his *eved*, even if, resultingly, the owner needs to sleep without a pillow! That is the extent to which the Torah protected the dignity and rights of the *eved Ivri*.

אדוניו של עבד עברי חייב לדאג לכל מחסורו, לתת לו אכל, שתיה ומקום ללון. האדון חייב לתת לעבד את אותם סוגי המאכלים שהוא עצמו אוכל, ולפעמים העבד חי אף בנוחות יותר מאשר האדון, למשל, אם ישנה כרית אחת בלבד בבית, האדון צריך לתת אותה לעבדו והוא עצמו ישן ללא כרית. עד כדי כך שמרה התורה על כבודו וזכויותיו של העבד.

Daf 44: "AND YOU SHALL DO THE STRAIGHT AND THE GOOD"

דף מ"ד: "ועשית הישר והטוב"

Once, two men, Shimon and Yehudah, resided in a village where each owned a field. These two fields were adjacent to one another, with just a small fence separating them. One day, Shimon saw a huge sign on Yehudah's field: "This field is available for sale for the sum of NIS 100,000." Shimon approached his neighbor and posed a request: "I would like to purchase your field so that once I remove the fence between the two fields, I can have one large, contiguous property." However, Yehudah told Shimon: "I prefer to sell the field to someone else."

מעשה בשני אנשים, שמעון ויהודה, שהתגוררו בכפר וילך אחד מהם היה שדה. שני השדות היו סמוכים זה לזה, ורק גדר קטנה הפרידה ביניהם. באחד הימים ראה שמעון שעל השדה של יהודה הצב שלט ענק: "השדה למכירה במאה אלף שקל". פנה שמעון לשכנו יהודה ובקש: "אני רוצה לקנות את השדה שלך. כך תהיה לי שדה אחת גדולה, כשאסיר את הגדר שבין שני השדות". אבל יהודה אמר לו: "אני מעדיף למכר את השדה למישהו אחר."

Shimon turned to the city's rabbi and related what had happened to him. The rabbi called for Yehudah and told him: "You must sell the field to your neighbor Shimon and not to any other person." Why? Yehudah wondered, and the Rabbi explained: "The Torah commands us: "And you shall do what is proper and good" (*Devarim* 6:18). *Chazal* learned from this verse that a person is obliged to do good deeds for their fellow. Therefore, the Talmud says, in a case such as yours, you are obligated to sell the field to Shimon and no other because Shimon profits from purchasing your field insofar as he would have a larger field, and you would lose nothing at all because you wanted to sell the field anyway.

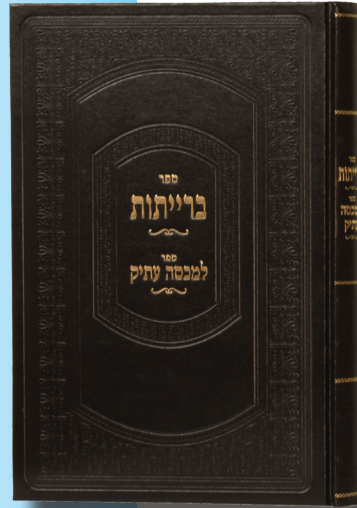
שמעון פנה לרב העיר וספר לו את המעשה, והרב קרא ליהודה ואמר לו: "אתה חייב למכר את השדה לשמעון שכןך ולא לאיש אחר." "מדוע?", תמה יהודה, והרב הסביר: " התורה מצוה אותנו: "ועשית הישר והטוב". מפסוק זה למדו חז"ל, שאדם צריך לעשות מעשים טובים עם הזולת. לכן, אומר התלמוד, שבמקרה כמו שלך, עליך למכר את השדה לשמעון ולא לאיש אחר, מפני ששמעון מרויח בקניית השדה שלך, שכן יהיה לו שדה גדול, ואתה לא מפסיד כלום, כי ממילא רצית למכר את השדה."

Daf 45: WHAT ARE “BRAITA’OT”?

דף מ"ה: מהן "בריתות"?

The Gemara often presents the halachic viewpoint of *tannaim* by citing “*baraita’ot*.” What is a “*baraita*?” Before Rabbi Yehudah HaNasi collected and arranged the *Sheesha Sidrei Mishnah* (six orders of the *Mishnah*), there were many thousands of *mishnayot* being taught orally by *tannaim* in various *batei midrash*. Rabbi Yehudah HaNasi and his collaborators chose nearly 5,000 *mishnayot* and arranged them into the six *sedarim* (orders).

Mishnayot that were not included by Rabbi Yehudah HaNasi in his codification of *Mishnah* are called “*baraita’ot*,” from the word “outside,” since those tannaitic teachings were left outside the officially redacted *Mishnah*. A portion of the *mishnayot* left outside of Rabbi Yehudah’s *Mishnah* was edited and preserved by Rabbi Hiyya and Rabbi Oshaya. In *Masechet Chullin*, the *Gemara* states that those are the only *baraita’ot* that can be trusted as authoritative — since Rabbi Hiyya and Rabbi Oshaya were meticulous; they examined each *baraita* carefully and did not add anything of their own. They recorded the texts exactly as they had been transmitted over the generations.

פְּעָמִים רַבּוֹת הַתְּלַמּוּד מְבִיא הַלְכוֹת וְשִׁטּוֹת תַּנָּאִים מֵתוֹךְ “בְּרִיתוֹת.” מֵהֵן בְּעֵצֶם “בְּרִיתוֹת”? לִפְנֵי שְׂרַבִּי יְהוּדָה הַנְּשִׂיא עָרַךְ אֶת הַמְּשֻׁנָּיִת, הָיוּ אֲלֵפִים רַבִּים שֶׁל מְשֻׁנָּיִת שֶׁהָיוּ מְשֻׁנָּיִם בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ. רַבִּי יְהוּדָה הַנְּשִׂיא וְכָל חֲכָמֵי דוֹרוֹ, בָּרְרוּ מֵתוֹךְ כַּחֲמֶשֶׁת אֲלֵפֵי מְשֻׁנָּיִת וְסִדְרוּ אוֹתָן בְּשֵׁשׁ סִדְרֵי מִשְׁנָה.

מְשֻׁנָּיִת שֶׁלֹּא נִכְנסוּ לְשֵׁשׁ סִדְרֵי מִשְׁנָה מְכֻנִּים “בְּרִיתוֹת,” מְלֻשׁוֹן “חוּץ,” עַל שֵׁם שֶׁהֵן נֹתְרוּ מֵחוּץ לְמִשְׁנָה. חֵלֶק מֵהַמְּשֻׁנָּיִת שֶׁנֹּתְרוּ מֵחוּץ לְמִשְׁנָה, נֶעְרְכוּ בִּידֵי רַבִּי חִיָּיא וְרַבִּי אוֹשְׁעִיא, וּבִמְסַכְתָּ חֲלִין אוֹמֵר הַתְּלַמּוּד, כִּי רַק הַבְּרִיתוֹת הֵלְלוּ מִסְּמֻכּוֹת וְנִתְּנוּ לְסַמָּךְ עֲלֵיהֶן, מִפְּנֵי שְׂרַבִּי חִיָּיא וְרַבִּי אוֹשְׁעִיא דִּקְדְּקוּ וְעִינּוּ בְּבְרִיתוֹת, וְלֹא הוֹסִיפוּ עֲלֵיהֶן דְּבָרִים מִשֶּׁל עַצְמָם, אֲלֵא כִּפִּי שֶׁנִּמְסְרוּ בְּמַהֲלַךְ הַדּוֹרוֹת.

D’VAR TORAH: PARASHAT EIKEV

דְּבַר תּוֹרָה: פְּרַשַׁת עֵקֶב

It is human nature to love and pursue new experiences. Humans invest their time and energy in search of extraordinary things with which they are unfamiliar, and people tend to treat regular, everyday matters with less seriousness and appreciation. However, when a person stops to think for a moment, one realizes that those “regular and ordinary” things are the things that truly matter in life — home, family, health, etc. Likewise, regarding the service of God, there is greater emotion and joy from unique things. A person is enthusiastic and emotional about the holidays and *mitzvot* that are only practiced from time to time. It is precisely the ordinary, everyday *mitzvot* that are pushed aside. In *Parashat Eikev*, the Torah teaches that the stable and complete building is based precisely on ordinary, everyday things. “And if you do heed these rules,” refers to the small and everyday commandments that “a man treads on with his heels.” Although these *mitzvot* are less exciting and unique, in the end, they are the way for all of us to encounter the Creator every day, and every hour.

טְבֻעוֹ שֶׁל הָאָדָם לְאָהֵב רְגוּשִׁים וְחוּוִיֹּת חֲדָשׁוֹת. הָאָדָם מְשַׁקֵּיעַ זְמָנוֹ וּמְרַצוֹ בְּחִפּוּשׁ אַחַר דְּבָרִים יוֹצְאֵי דַפֵּן, שֶׁהוּא לֹא מְכִיר, וְלַעֲנִינִים הַקְּבוּעִים וְהַיּוֹמִיּוּמִיִּים הוּא מְתִיחַס בְּפָחוֹת רְצִינּוֹת וְהַעֲרָכָה. אוּלַם, כְּשֶׁעוֹצֵר הוּא רֹגֵעַ לְחֹשֶׁב, הוּא מְבִין שֶׁדוּקָא אוֹתָם דְּבָרִים “קְבוּעִים וְרִגְלִיִּים” הֵם הַדְּבָרִים הַחֲשׁוּבִים בְּאַמֶּת בְּחַיֵּי-בַיִת, מִשְׁפָּחָה, בְּרִיאוֹת וְעוֹד. גַּם בְּעִבּוּדַת ה’- יֵשׁ רִגְשׁ וְשִׂמְחָה גְדוֹלָה יוֹתֵר מִן הַדְּבָרִים הַמִּיְחָדִּים. הָאָדָם מְתַלַּהֵב וּמְתַרְגֵּשׁ בְּחָגִים וּבְמִצְוֹת הַמְּגִיעוֹת לְעֵתִים רְחוּקוֹת, וְדוּקָא הַמִּצְוֹת הַרְגִילוֹת וְהַיּוֹמִיּוּמִיִּים נִדְחָקוֹת לַפְּנֵי. בְּפְרַשַׁת הַשְּׁבוּעַ שֶׁלֹּנוּ מִלְּמַדַּת הַתּוֹרָה כִּי הַבְּנִין הַיְצִיב וְהַשְּׁלֵם מִתְבַּסֵּס דוּקָא עַל הַדְּבָרִים הַרְגִילוֹת וְהַקְּבוּעִים. “וְהִיא עֵקֶב תִּשְׁמַעוּן” אֵלּוּ הַמִּצְוֹת הַקְּטָנוֹת וְהַיּוֹמִיּוּמִיִּים שֶׁ“אָדָם דָּשׁ בְּעַקְבָיו.” אִמָּנָם מִצְוֹת אֵלֶּה פְּחוֹת מְרַגְשׁוֹת וּמִיְחָדוֹת אֲךָ בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר הֵן הַדֶּרֶךְ שֶׁל קָלְנוּ לְהַפְגִּישׁ עִם הַבוֹרָא בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה.